

Z O R Z A20 czerwiec 1983 roku - informacja nr 1

Elbląg

- kontrolowane środowiska oceniają dotychczasowy przebieg wizyty papieskiej jako niezaprzeczalny sukces Kościoła w walce z władzą. Zanotowano wypowiedzi, że efektem wizyty będzie m.in. pogłębienie dotychczasowej przepaści między władzą a społeczeństwem i tym samym utrudni dalsze działanie władz państwowych przede wszystkim w dziedzinie życia społecznego. Nie wyklucza się przy tym możliwości dalszej destabilizacji życia wewnętrznego w kraju

B. działacze "Solidarności" nie ukrywają swej radości z postawy i wypowiedzi papieża uważając, że w sposób otwarty wyraził poparcie dla działań "Solidarności"

Gdańsk

- zanotowano wypowiedzi, że wizyta papieska przyczyni się do przyspieszenia wyborów do Sejmu w czasie których - jeśli tylko będą uczciwe należy liczyć się z klęską dotychczasowych orientacji politycznych lansowanych przez PZPR i jej modelu władzy

Katowice

- w środowiskach robotniczych przeważają opinie, że spotkanie papieża z Wałęsą - bez względu na jego formę i oprawę - umocni i ośmieli opozycję polityczną i będzie miało negatywny wpływ na proces stabilizacji

B. działacze "Solidarności" stwierdzają, że papież dążąc do spotkania z Wałęsą w sposób wyraźny opowiedział się za "Solidarnością". Liczą także, że po jego wyjeździe może nastąpić odrodzenie się "Solidarności" w formie chrześcijańskich związków zawodowych

- ks. Woźnica z parafii w Mysłowicach wypowiada się, że o spotkanie z Wałęsą zabiegał nie papież lecz gen. Jaruzelski, który liczy że Jan Paweł II zdoła nakłonić Wałęsę na zmianę swej postawy wobec władz. Zdaniem ks. Woźnicy sam Wałęsa jest już bankrutem politycznym i korzyści jego spotkania z papieżem dla Kościoła są wątpliwe

Z O R Z A20 czerwiec 1983 roku - informacja nr 2

Poznań

- ok. godz. 5,30 w kościele Św Stanisława Kostki zebrała się grupa ok. 1 tysiąca osób, która przeszła na teren głównych uroczystości niosąc dwa transparenty "Prawda nas wyzwoli", "Nikt nie może służyć dwom panom"
- ok. godz. 6,30 na Łęgach Dębińskich zgromadziło się już ok 120 tysięcy osób, a ok. godz. 8,00 ok. 350 tysięcy.
- w sektorze 2e gdzie gromadziła się młodzież eksponowano transparenty: "Ojciec święty pobłogosław Solidarność", "Solidarność Wielkopolska wita papieża", "Dalszy ciąg nastąpi", "Gdańsk wita papieża", "Gdańsk zaprasza papieża"
- do Poznania wjechało ok. 16 tysięcy samochodów osobowych, 1.000 autokarów oraz przybyło ok. 190 pielgrzymek - każda średnio po 400 osób. W szczytowym momencie uroczystości zebrało się na Łęgach Dębińskich ok. 500 tysięcy osób
- w czasie lądowania oraz na trasie przejazdu nie zanotowano żadnych zakłóceń ładu i porządku

Gabinet Ministra Spraw Wewnętrznych

Z O R Z A20 czerwiec 1983 roku - informacja nr 3

- Departament III - wizyta papieża jest żywo komentowana w środowisku mniejszości ukraińskiej. W prowadzonych dyskusjach podkreśla się, że papież zachował się zgodnie ze swoją sprawdzoną taktyką łącząc funkcję religijne z polityką. Umiejętnie wykorzystał płaszczyznę religijną by na jej tle przejść do spraw politycznych. Uważa się, że przez religijne hasło "jasnogórskiej ewangelizacji" papież przedstawił koncepcję "walki katolików w Polsce o wolność sumienia, wyznania i praktyk religijnych, które w praktyce nie są przestrzegane.
- Departament V - uzyskano informacje, że w Kombinacie Metalurgicznym im. Lenina rozważana jest koncepcja zbiorowego przejścia pracowników I-ej zmiany do Mistrzejowic i zaakcentowanie swej przynależności do b. "Solidarności" poprzez plakietki, hasła i transparenty.
- Departament II - część dziennikarzy zachodnich postanowiła pozostać w Poznaniu spodziewając się, że w okolicy pomnika "Czerwiec 1956" może dojść do zakłóceń porządku i demonstracji
- Departament IV - podczas powitania papieża na lądowisku w Poznaniu abp Stroba m.in. użył zwrotu "...witam w imieniu dzieci i młodzieży, którzy postępując śladami dzieci wrzesińskich bronią wartości narodowych i religijnych
- przybyła na dworzec kolejowym Poznań-Główny grupa z Bydgoszczy rozrzuciła ulotki o treści "Solidarność wita papieża"
 - ok. godz. 15,00 na lotnisku w Muchowcu zebrało się już ok. 300 tys. osób.
Przejęto 12 flag i 1 sztandar z napisami "Solidarność", które miały być eksponowane w czasie uroczystości na lotnisku Muchowiec oraz zatrzymano 2 osoby z ulotkami

Gabinet Ministra Spraw Wewnętrznych

Z O R Z A19 czerwiec 1983 roku - informacja nr 4

- Częstochowa
- na uroczystości związanej z koronacją 4 obrazów MB zebrało się ok. 350 tysięcy osób. Natomiast w apelu jasnogórskim o godz. 21,00 ok. 100 tys. osób.
 - podczas nabożeństw wśród zebranych kolportowano ulotki zapraszające na spotkanie z papieżem do Krakowa i podpisane przez "Środowisko akademickie Krakowa"
 - ok. godz. 14,00 30 osobowa grupa z Gdańska /m.in. inspirowana przy nocnej manifestacji w dniu 18 bm/ usiłowała sprowokować konflikt w centralnym punkcie miasta z siłami porządkowymi - na widok nadjeżdżających pojazdów MO rozbiegła się
 - b. aktyw "Solidarności" z Częstochowy podczas nabożeństwa porannego rozwinął transparent z napisem "NSZZ Solidarność Częstochowa". Ogółem ujawniono 32 transparenty i hasła o charakterze pro-solidarnościowym, KPN, NZS, "Polski Walczącej"
 - poprawie uległo współdziałanie z kościelną służbą porządkową przy likwidacji zagrożeń porządku
 - w dniach 18 i 19 bm na terenie Częstochowy zatrzymano 50 w tym głównie za demonstrowanie wrogich transparentów, zakłócanie porządku, fotografowanie oddziałów zwartych MO. Wśród zatrzymanych tylko 2 osoby są mieszkańcami Częstochowy
Ogółem zatrzymani, pracowników umysłowych - 16, studentów - 9, robotników - 12, uczniów - 8, emerytów - 3, osób nie pracujących - 3. Sporządzono 22 wnioski do kolegów ds. wykroczeń w tym 13 w trybie przyspieszonym oraz wszczęto 1 postępowanie przygotowawcze
- Departament IV - o godz. 18,00 odbyła się uroczysta konferencja Episkopatu Polski z udziałem papieża i towarzyszących mu osobistości kościelnych. Papież w swoim wystąpieniu dokonał przeglądu zadań duszpasterskich Kościoła a podkreślając trudną sytuację prymasa wskazał na potrzebę zachowania jedności i kolegalności w Episkopacie

Gabinet Ministra Spraw Wewnętrznych

185

Z O R Z A20 czerwca 1983 roku - informacja nr 4

Departament I - prasa i TV amerykańska nadal komentują wizytę Jana Pawła II w tonie nieprzychylnym wobec władz akcentując masowe poparcie społeczeństwa dla b. Solidarności. Wybijane są różnice w podejściu do spraw polskich pomiędzy papieżem i gen. Jaruzelskim. Stwierdza się, że papież "pouczał generała".

Charakterystycznym przykładem tendencyjnego interpretowania faktów jest artykuł zamieszczony 18 bm w "New York Post" pt. "Przestraszeni czerwoni pozwolą Wałęsie spotkać się z papieżem, w którym stwierdza się, że papież wezwał do legalizacji "Solidarności", a przestarszone możliwością niekontrolowanych zamieszek władze skapitulowały i zgodziły się na spotkanie Wałęsy z papieżem.

- uzyskano informacje, że 10 bm. przedstawiciela USA w Watykanie W. Wilson spotkał się z kardynałem Casaroli w celu wysonodowania stanowiska jakie zajmie Jan Paweł II w czasie wizyty w Polsce.

Wilson w rozmowie stwierdził, że "administracja Reagana oczekuje, iż Jan Paweł II dojdzie do wniosku, że obecny zastój w rokowaniach rozbrojeniu jest spowodowany trudnościami ze strony ZSRR i jego sojuszników. Administracja uważa, że sprawy te przybrałyby lepszy obrót, gdyby papież wystosował do władz Związku Radzieckiego odpowiedni apel".

Przedstawiciel USA stwierdził ponadto, że USA czyniły ogromne wysiłki w celu rozwiązania konfliktu w Ameryce Środkowej, jednakże interwencja Kuby i ZSRR stanęła temu na przeszkodzie przekreślając pokojowe zamiary Stanów Zjednoczonych.

Wilson poruszył także sprawę Polski przedkładając kard. Casaroliemu "oczekiwanie rządu USA, iż papież podniesie kwestię wolności, której naród polski jest pozbawiony za sprawą reżimu wojskowego".

W odpowiedzi kardynał Casaroli stwierdził, że wizyta Jana Pawła II ma charakter duszpasterski. Przyniesie ona narodowi polskiemu orędzie pokoju, którego tak bardzo Polsce potrzeba. Papież będzie również występował za poważnym i uczciwym dialogiem pokojowym, utrudnionym przez tych, którzy mają w swoich rękach losy ludzkości.

- informacje o pierwszych dniach wizyty Jana Pawła II przekazywane przez izraelskie publikatory mają charakter lakonicznych doniesień prasowych.

Radio izraelskie pierwszą wiadomość o wizycie papieża podało 17 bm o godz. 9,00 w dzienniku porannym i zaczynał się od słów "papież rozpoczął wizytę w Polsce surowym napomnieniem rządzących władz udzielając wyraźnego poparcia "Solidarności" ..."

Poznań

- o godz. 13,00 papież opuścił Łęgi Dębnie, na których zgromadziło się w czasie kazania ok. 600 tysięcy osób, następnie liczba zaczęła się stopniowo zmniejszać i o godz. 12,30 na placu pozostało ok. 500 tysięcy. Podczas odjazdu śpiewano "sto lat" i wznoszono okrzyki "Niech żyje papież,

Na trasie przejazdu papieża z Łęgów Dębińskich do pałacu biskupiego w Poznaniu zebrało się ok. 70 tysięcy osób

Gabinet Ministra Spraw Wewnętrznych

187

Z O R Z A

20 czerwiec 1983 roku - informacja nr 5

- Katowice - od godzin porannych na lotnisku Muchowiec zaczęły gromadzić się tłumy, ok. godziny 16,00 na płycie lotniska na przybycie papieża oczekiwało już ok. 700 tysięcy osób.
- W kulminacyjnym momencie uroczystości na lotnisku obecnych było ok. 900 tysięcy osób
- W czasie przejazdu z lotniska do katedry katowickiej na trasie zebrało się ok. 30 tysięcy osób.
- Do wyjaśnienia zatrzymano 35 osób, odebrano 16 flag z napisem "Solidarność" i 1 sztandar "Solidarności".
- Przed katedrą papieża oczekiwało ok 4 tysiące osób, a wewnątrz zebrało się 3,5 tysiąca osób.
- W czasie odlotu zebrani skandowali hasło "Zostań z nami"
- Wśród przejętych transparentów m.in. znajdowały się następujące "Rybnik pozdrawia - Solidarność", "Solidarność Sosnowca wita Ojca świętego", "N.Z.S. Uniwersytetu Śląskiego".
- Poznań - na trasie przejazdu papieża z Łęg Dębińskich do katedry grupa ok. 500 studentów na ul. Kornickiej wznosiła okrzyki "Ojcze święty zatrzymaj się" - natomiast na całej trasie przejazdu zebrało się ok. 90 tysięcy osób
- Podczas pobytu papieża zatrzymano 13 osób.
- Wrocław - uzyskano informacje, że grupa b. internowanych zamierza w dniu 21 bm. o godz. 3,00 zebrać się w pobliżu siedziby b. ZR "Solidarność" i stamtąd manifestacyjnie maszerować do Partynic. Organizatorem grupy ma być b. internowany Jerzy Malinowski

Gabinet Ministra Spraw Wewnętrznych